

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 25 K Félévre 150 K
 Negyedévre 75 K Egész évre 300 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlössy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

PROLOGUS

Irta: SZILÁGYI IMRE

Elmondotta Ferikó Gyula gyári munkás, a Máv. műhelyi „Egyetértés” színjátszó társaságának jótékony-estélyén j. hó 7-ikén a Csokonai-színházban

Erdély! mi féltett kincsünk! fáj a lelkünk,
 Ha csak kiejtjük drága nevedet,
 Erdély! te szenvedő, te leigázott,
 Szívünk mélyéig egy vagyunk veled!
 S ti bátor nép, ti hős székelytestvérek!
 Hű fiait e táj szentelt földjének,
 Akiknek vére századok során
 Oly sokszor ömlött e hon fátumán,
 Akiknek tette elszánt lelkét-testét
 A sorscsapások annyiszor sebeztek,
 Akik a művelt Nyugat kapujában
 Rendületlen becsüléssel megálltak,
 Akiknél soha még magasabb eszmék
 Nem állítottak hűvebb katonákat. —
 Hozzátok szólunk, tifeleitek nyujtjuk
 Forró szorításra a két kezünk,
 Mikor ünneplő díszben, meghatottan
 Előttetek egybegyülekezünk.
 A mindennapi verejtékes munka
 Barázdákat von barna homlokunkra.
 A gyárkémények füstje már korán,
 A hajnalpirkadással égbeszáll,
 A város alszik még, mikor a munka
 Minket már gépjéink mellett talál.
 Szíjjak feszülnek, motorok indulnak,
 Lendülnek óriási kerekek,
 A mesebeli csodaszörnyet látják
 Ilyennek az ámuló gyerekek.
 És mi az acél táltosok között,
 Zajban, melegben, füstben dacosan
 Járuk-kelünk, és izmaink feszülnek,
 És a tekintetünkben irva van
 A szilárd akarás, hit és tudat,
 Hogy e gépország urai vagyunk,
 Legyen köröttünk csupa Gulliver,
 A nyers tömegem mégis győz agyunk.
 Az emberész és emberakarát
 A dolgozó kéz szorgos munkájával
 Naponta újabb diadalt arat
 S van-e vívmányai közt nagyszerűbb
 Mint a vaspánton száguldó vonat
 Mely völgyeken és bérceken keresztül
 Repül, miként a sebes gondolat.
 Egy-egy kis város, ezer kényelemmel,
 Mit csak megálmodhat a mai ember . . .
 . . . De vajjon útasa ki puha párnán
 Zavartalan álmát oluszsza benne,
 Vagy ebédjét fogyasztja, mintha csak
 Lakályos, úri otthonában lenne —

Gondol-e rá, hogy **hány** munkás keze
 És mennyit fárad, míg ez létrejő.
 Mily sok életenergia az ára,
 Mily sok tanulás, verejték, erő!

Pedig . . . a munkásházak kicsi kertje
 Is elvesz tőlünk sok energiát,
 Mert a megéltetés sokféle gondja
 Követelől s panaszszal ránk kiált,
 Napszállat lesz, míg ásóval, kapával
 A fáradt gyárimunkás hazatérhet,
 De lássátok, az utunk bár göröngyös,
 Idáig szép volt mégis ez az élet.
 Ha kipihente fáradtságát testünk,
 Mi mohón lelkiépülést kerestünk.
 A zene, tánc, poézis, az Örök Szép
 Énünket jelsőbb régiókba vitték.
 S egyszerre csak — az Isten tudja, hogy jött —
 Az egész életünk lángbaborult,
 Vörös tűzével a pokol rohant ránk,
 S értekeivel rombadólt a mult,
 A munkástömegeknek lelkét-testét
 Ellepte egy lázas, gyilkos betegség,
 Pöröly csapott ránk láthatatlan kézből,
 Mely durván, megfosztva a józan észről
 Átkos, mérges sebét a homlokunkra
 Őtötte. S nyomban megbénult a munka.

Riadva hördült a lázas tömeg,
 S értetlenül a sok gépióris
 Reámeredt. Oh elgondolni is fáj,
 Mily kínos volt e nagy lidércnyomás.
 . . . És akkor fényes kereszt gyúlt az égen,
 S a vérvörös láng elhalványodott,
 Enyhülni kezdett a rémes betegség
 S a munka Nemtője a tetszhalott
 Nagy beteget életre keltve
 Meggyógyította s magához emelte.
 És amikor a romokból kiléptünk,
 Hogy szilárd utra irányozva léptünk
 Induljunk közös, nagy célok után,
 Amelyeket ily szentnek soha tán
 Nem éreztünk még: jött a Végtélet,
 Feketé végzet, vagy ahhoz hasonló,
 A gyászhozó ezernyi éhes holló,
 Jöttek a rablók, idegen bitangok,
 A szabadtűz álarca alatt,
 S a pusztulásnak réme még nagyobb lett,
 Ahol boc koros lábuk elhaladt.

Hiszen tudjátok, kivették a szánkból
 A legutolsó falat kenyeref,
 Lábunk alól kirántották a földet,
 S halántékunkon gyilkos fegyverek
 Hideg csövéllel mindenből kifosztva
 Koldusok lettünk, — így fordult a kocka.

Mikor a gyárba jöttek, könnyünk égett,
 És álltunk. És ők hordták el a gépet
 Egymás után. És minékünk úgy tetszett,
 Hogy sirt a sok gép, mikor belesebzett
 Acéltestébe a barbárok durva
 Keze, a gyárunkat szétlörve, dalva.
 Elég! Nem folytatom. Fáj . . . Most minálunk
 Ott kint a gyárban keserű az álunk
 És kín az ébrenlétünk. Egyre éget
 Éreznünk ezt a sok-sok veszteséget.
 Hazánk szétszaggatását, fajunk átkát,
 Nevünk, becsületünk meghurcolását,
 És elszenvetnünk, hogy milyen sivár,
 Mikor dologhoz nevelt keze vár
 Gyötrelmes téltenségekben a munkásnak,
 Még azt sem tudva, mit hoz rá a másnap.

Székely testvérek, magyar katonák!
 Ne fájjon lelketeknek a panasz,
 S ne férfiatlan bús siránkozás:
 Hős lelkek **riadója** legyen az.
 Ne könnybefülő vágy, de akarat,
 Honszerelemtől ajzott és merész,
 Mely izzó szívvel és acélököllel
 Fenkölt eszméért nagy tettekre kész.
 Magyar vitézek! E munkás sereg
 Hazájáért, fájáért halni képes,
 S hazug ígéket magától elűzve
 Önként szegődik új, magyar ígékekhez.
 Szent célok zászlajára amit irtok
 Bizó lélekkel, derék katonák.
 Mi, magyar munkásság, a szívünk mélyén
 Apoljuk mindazt, s terjesztjük tovább.
 Így legyen ez az új Magyarországon:
Közös zászló a közös célokért,
 Egyazon fenkölt, szent jelszó alatt,
 Amelylyel minden magyar egyetért.

Mikor ünneplő díszben, meghatottan
 Előttetek egybegyülekezünk:
 E zászlóért, ennek diadaláért
 Esküre emeljük fel a kezünk!

Az új kormánykombinációk

Apponyi és Tóth János előtérben — Radikális keresztyén politikát!

Budapest, június 8. (Nemz. St. tel. jel.)
 Apponyi Albert grófnak jázberényi beszéde
 a politikai körökben az a vélemény alakult
 ki, hogy a kormányban meg van a hajlandó-
 ság arra, hogy azokat a szempontokat, amelyek
 az ország jövődől politikáját illetőleg Apponyi
 kijelentéseiből következnek, megvalósítja. Szá-
 molnak azonban azzal az eshetőséggel, hogy a
 kormány mai összetételében képtelen lesz a
 feladatra, s ha a kormány lemondása a tisztán-
 tui választások miatt most nem is aktuális,
 bizonyos, hogy a választások után mégis be-
 fog az kötelezni. Ha Apponyi esetleg nem
 vállalja a kormánya akitást, akkor Tóth János
 volt belügyminiszter fog arra megbízást kapni.
 Más oldalról azonban elejtik Tóth János jelöl-
 ését, mert nem tartozik egyik többségi párt-

hoz sem, s újból Huszár Károlyt emlegetik,
 aki koalíciós alapon vállalna kormányelnöksé-
 get. Huszár kabineijében Tóth János lenne a
 belügyminiszter és tárcát kapna Simonyi-Se-
 madam Sándor jelenlegi miniszterelnök is.

Budapest, június 8. A kormányválsággal
 kapcsolatban a legkülönbözőbb kombinációk
 vannak forgalomban. Leggyakrabban Apponyi
 nevét emlegetik, mint akinek háta mögött a
 kigazda és egyesülés pártnak is jórésze áll.
 A Nemzeti Sajtóiroda a kombinációkkal szem-
 ben megállapítja, hogy mind a két kormányzó-
 pártban erős áramlat indult meg a keresztyén
 nemzeti irányzatnak gyakorlati és szigorú meg-
 valósítása érdekében, melyet az eddigi kormá-
 nyok ez ideig nem hajtottak végre. A mozga-
 lom vezetői Apponyit sem tartják elég erőskez

egyeniségnek arra, aki ezt a politikát keresz-
 vinni tudja. A pártokban egyre hangosabban
 követelik, hogy a kormányt a radikális és erő-
 teljes keresztyén politika megvalósítására kény-
 szerítsék. Követelik, hogy a gabona össze-
 gyűjtését kizárólag keresztyének eszközöljék,
 hogy a különböző intézmények vezetését a
 keresztyén irányzat híveire bizzák, hogy a
 numerus claususát sürgősen megvalósítsák.

Lemond a német kormány

Berlin, június 8. (Nemz. St. tel. jel.) A
 választások eredménye következtében a német
 kormány elhatározta, hogy beadja lemondását.
 A tegnapi napig 317 kerületben ejtették meg a
 választást, 168 koalíciós, 108 ellenzéki képví-
 selőt választottak. Münchenben a klerikálisok
 ügyöztek.

A 10 millió értékű cseh áru szétosztása

Nincs mitől tartania a közönségnek

A Csehországban közpénzen vásárolt különféle iparcikkek szétosztása iránt élénk érdeklődés mutatkozik nemcsak a kereskedők, hanem a nagyközönség körében is. A kereskedők egy része abban a hiszemben, hogy még mindig nélkülözhetetlen főszlopa a magyar közvetítő kereskedelemnek a föniciai és sziriai árdiágitó, sietett a szétosztás irányítását kezébe kapartatni és berendezésére, szakértelmére hivatkozva teljesen magának vindikálni. A közönség pedig a közügyek iránti fokozottabb és őrvendően megváltozott hajlandóságát kimutatva állandóan figyezte az eseményeket s hamarosan tudomást szerzett a kulisszák mögött megindult manőver titkairól.

Igy jutott hozzánk annak a híre, hogy a cipőket Mandelék és Neumannék 2,0^o jutalék ellenében fogják árusítani s bizonyos mennyiséget bekerülési árban kapnak saját raktáruk számára. Így hozták tudomásunkra, hogy az ablaküveget 80 korona helyett 265 korona piaci áron akarják a közönségnek kiszolgáltatni. Utána jártunk a dolognak, s ezekkel a közönség körében elterjedt hírekkel szemben megállapítottuk a következőket:

A Csehországban vásárolt 10 millió értékű iparcikkek szétosztását a Közéllatási Tanács vette a kezébe és semmiestre sem fogja azt a jól ismert rebachra éhes firmák között elhelyezni. A Tanács legutóbbi határozata szerint az árukból a Hangya szövetkezet vesz át annyit, amennyit magára vállal, a többit a Baross-szövetség tagjai között osztják szét árusításra. A gazdasági cikkeket a Gazdasági Egyesület veszi át. Egyébként nyugodt lehet a közönség, mert a tanács ülésén állandóan részt vesz Hubert főispán is.

Az antant újabb segélyakciója

Külföldi valuta-hitelt és 15.000 tonna lisztet kapunk

A Neue Freie Presse hosszú cikkben méltatja azt a párisi táviratot, mely a nemzetközi hitelbizottság legújabb kommunikációjáról számol be. Azt írja a cikkben, hogy a bizottság az ápr. 21-iki párisi konferencia óta számos intézkedést tett és hogy eddig a következő államokban biztosította a Közép-Európa részére szükséges talpraállítási hitel folyósítását: Anglia, Dánia, Hollandia, Schweiz, Norvég és Svédország. Ezek az államok elsősorban élelmiszert és nyersanyagot fognak Közép-Európának szállítani. A francia kormány a parlament által akarja megszavaztatni a nyújtandó hitelösszeget.

Az argentinai kormány már megszavaztatott 5 millió pesétát, ami 35 millió francia franknak felel meg, az olasz kormány pedig 100 millió lírányi hitel folyósítását helyezte Közép-Európa számára kilátásba, mely összegből azonban az Ausztria részére már nyújtott sürgős hitelt le fogja számítani. Remélni lehet, — mondja a kommuniké, — hogy Belgium és Kanada is részt fognak venni a nemzetközi hitel-műveletekben. Lépéseket tett a bizottság a spanyol kormánynál is, — választ azonban még nem kapott. Az Egyesült-Államok, bár a bizottságban hivatalosan képviselve nincsenek, mindenen kezére járnak a bizottságnak és azon fáradoznak, hogy az európai helyzeten áruhitellel segítsenek.

A segély-hiteleket Lengyelországnak, Cseh-Szlovákiának, Jugoszláviának, Romániának, a Balti Államoknak, Örményországnak, Georgiának, Ausztriának és Magyarországnak fogják kiosztani. Mindegyik országnak szabadságában áll megválasztani a valutát, melyben a folyósított hitelt kiutaltatni akarja, de a hitelért bizonyos garanciákat kell nyújtania.

Magyarországra és Ausztriára vonatkozólag külön kiemeli a kommuniké, hogy a hitelgaranciák a hadisarcra szemben elsőbbséggel bírnak, s az osztrák jóvátételi bizottság ellenőrzése alá esnek. (A béke után most már a magyar jóvátételi bizottság fogja az ellenőrzést a magyar hitelre vonatkozólag végezni. Szerk.)

Azután kimondja, hogy az egyes államok szükségleteit tanácskozások útján fogják megállapítani s a hitel-igényeket programszerűen elégitik ki. Majd részletezi a szerencsés Ausztriának a hitel terhére sürgősen kiutalandó természetbeni segítség méreteit s megállapítja, hogy angol szállítóeszközök igénybevételével az Egyesült-Államok fognak Lengyelországnak 200.000 tonna lisztet, Cseh-Szlovákiának 25 ezer, Magyarországnak 15 ezer és Örményországnak 43 ezer tonnát szállítani.

Ez élelmiszer-szolgáltatások mellett jelentős nyersanyag mennyiség hitelezését is szorgalmazza a nemzetközi bizottság, hogy Közép-Európa iparát és vele gazdasági vérkeringését helyreállíthassa.

A cikk végül kimutatja, hogy az egyes európai államok mily összegekkel járulnak a hitel-akció munkájához. — E szerint Dánia 12 millió koronát ad, Nagybritannia 10 millió fontot, Hollandia 12 és fél millió forintot, Norvégország 17 millió koronát, Svédország 10 millió koronát és Svájc 15 millió frankot. Ez összegeken felül áll az a hitel, amelyet ez év elejétől fogva a szövetségesek és a semleges hatalmak az egyes államoknak már kiutaltak.

Megalakult a testnevelési tanács.

A város és vármegye területén a testnevelés intézményes irányítására Szomjas Gusztáv hajdúvármegyei főispán elnöksége alatt a sportegyletek és tanfériak bevonásával megalakult testnevelési tanács kedden délelőtt 10 órakor értekezletet tartott a vármegyeházán. Favalas alezredes ismertette a testnevelés fontosságát nemzeti szempontból. Majd megalakult a szervező-bizottság, melynek tagjai lettek Szomjas főispán elnöksége alatt: Ady Lajos tankerületi főigazgató, Ország Gizella, dr. Losonczy Almos, Hadházy Dezső, sennyei Oláh István, dr. Kocsis Sándor, dr. Csűrös Ferenc, Debreczeni Lajos, pénztárnok Sztankay F. Béla, ellenőr dr. Nábráczky Béla. A pénzalap gyűjtését maga az elnök kezdte meg 500 koronás adományával, melyhez csatlakoztak önkéntes adományaikkal a jelenvoltak közül is többen. Elhatározták, hogy a pénzalap növelésére sportünnepélyeket rendeznek és hogy a máv. munkásságból alakult műkedvelőket felkérjük nagy-sikerű színházi előadásuk megismétlésére, melynek jövedelme a testnevelési tanács céljait szolgálja. Kimondták, hogy a svéd torna tanítói tanfolyamra a vidékről 60 tanító felvételét fogják kérni a kormánytól, hogy a falvakon intenzívebben szolgálhassák a testnevelés ügyét. Losonczy Almos tisztí főorvos felhívta a testnevelési tanács figyelmét a lakástűgy és az építkezések nagy fontosságára, mert csak egészséges hajlékokban lehet egészséges nemzedéket nevelni. Rostkowitz Arthur a falvakon szervezendő önkéntes tűzoltótestületek fontosságára, ifjúsági lövészegyletek és állandó jellegű polgárőrségek szervezésére hívta föl a testnevelési tanács figyelmét. Az elnök végül felkérte a sajtót, hogy a testnevelési tanács munkáját, mely szorosan összefügg a nemzetszervezés és a honvédelem ügyével is, hathatósan támogassa.

Az oláh választások

Bukarest, június 8. (Nemz. St. tel. jel.) Beérkezett jelentések szerint eddig 241 mandátum sorsa ismeretes. Ebből Avarescu tábornok pártja, mely a Take Jonescu párttal szövetekezett, 161 mandátumot kapott. A kormány-nak valamennyi tagját megválasztották. Avarescu egymaga 10 kerületben jött be.

Nem tárgyalnak Krassinál

London, június 8. (Nemz. St. tel. jel.) A „Daily-Mail” jelentése szerint Krassin orosz meghatalmazottat hivatalosan értesítették a szövetséges hatalmak, hogy nem óhajtanak résztvenni az Oroszországgal megindítandó áru csereforgalomban, hanem kereskedőikre bízzák annak lebonyolítását.

Halasztás Törökországnak

Páris, június 8. (Nemz. St. tel. jel.) Szikratávirat jelenti, hogy a szövetséges kormányok 15 nappal meghosszabbították azt a határidőt, amelyen belül Törökországnak válaszolni kell az átnyújtott békefeltételekre. Az így meghosszabbított határidő június 26-án jár le.

HIREK

Korzózik

Kun Béla... Az elmúlt vasárnap nagy feltűnést keltett a bécsi déli korzón Kohn Béla hajlott alakja. — A járókelők között cézári döyffel kevélykedett a levitézlett népbolondító, Magyarország gonosz szelleme s volt gondja arra, hogy kedvesnek, tüdének, frissnek és szellemesnek tűnjék fel a sátkérező fajtestvérek előtt. Csakugy ontotta a zseniális megjegyzéseket, a szellemes bon motokat, a jóízű tréfákat maga körül, s rajongó barátai teljesen odavoltak a rajongó képességű vezér szellemi fensőbbiségétől. Kohn Béla végiment az Alleén, a Ringstrassén, s a Sacher-szálló pompás halljában tűnt el. A Reichspost és keresztyén lapársai magyarázatot és szigorú-vizsgálatot követelnek a kormánytól arra nézve, hogyan jutott a 276-szoros gyilkos, a milliós sikkasztó és pénzhamisító fényes nappal a bécsi korzó szépei közé? ... A Neue Freie Presse azonban, — érthetőleg, tévedésnek minősíti az egész jelenetet, s azt állítja, hogy valamennyi járókelőnek víziója volt, s Kohn Béla biztos örízet alatt Karlsteinben tartózkodott vasárnap. Tessék kitalálni, hol az igazság?

Küldöttség a miniszterelnöknél. Budapestről jelentik, hogy tegnap délelőtt 11 órakor hatalmas küldöttség kereste fel Simonyi miniszterelnököt. A deputációban résztvettek a Tével, a Délvidéki Liga, az Ébredő Magyarok Egyesülete, az Orsz. Menekültügyi Hivatal és Move képviselői. A küldöttség szóinkai azt kérték a miniszterelnöktől, hogy a vagonlakók elviselhetetlen helyzetén segítsen s hasson oda, hogy megfelelő lakáshoz jussanak. A miniszterelnök megígérte, hogy teljesíteni fogja a kérést s hivatkozott egy miniszteri rendeletre, amellyel a lakásinség megszüntését várják.

Bethlen István gróf Debrecenben. A hajduböszörményi kerület pártönkivüli jelöltje, gróf Bethlen István kedden délután fél 6-kor Debrecenbe érkezett. A pályaudvaron a vármegyei tisztikar élén Pákozdy Sándor alispán üdvözölte. Bethlen gróf az esti vonattal Hajduböszörménybe utazott.

A Kálvin-szövetség közgyűlése. Vasárnap délelőtt tartotta a magyar Kálvin-szövetség a Ráday-utcai teológiai akadémiai dísztermében évi rendes közgyűlést a református világ élénk érdeklődése mellett. — A gyűlést Bernát István elnök megnyitó beszéde vezette be, amelyben a destruktív elemekkel szemben való küzdelmet hangsúlyozta és rámutatott arra, hogy csak a keresztyénség erői vezethetik a magyarság hajóját a mostani viharokon keresztül. Megyeresy Béla terjesztette elő a titkári jelentést, kidomborítva benne azt a készséget, amellyel a magyar kálvinisták az ország újjáépítéséből — anyagi áldozatokkal is — hajlandók kivenni részüket. Ezután megejtették a választásokat. Egyházi elnök Petri Elek püspök, világi elnök Bernát István, igazgató Megyeresy Béla íelt. Megyeresy Béla zárószavaiban hangsúlyozta, hogy a Kálvin-szövetség nem jelent frontot a többi keresztyén felekezettel szemben, hanem csak újabb hadsereget az egységes keresztyén magyar front számára. A naggyűlés a Himnusz hangjaival ért véget.

Segítés a köztisztviselőkön. A kormány elhatározta, hogy a köztisztviselőkön, akik az osztrák-magyar bankjegyek felülbélyegzésével súlyosan károsodtak, úgy segít, hogy 5600 koronáig visszafizeti a tőlük vett kényszerkölcönt. A leirat már meg is érkezett a városhoz.

Uj árverés a hajdusováti földekre. A városi tanács a hajdusováti birtokra az új árverést június 22-ére tűzte ki. A holdankénti kikiáltási ár 6000 korona.

Schleszer Ferenc lapozástól utóiruma Vár-telek II. 31.

— **Értesítés.** Az országgyűlési képviselő-választás és a hortobágyi vásár miatt junius 13, 14 és 24 én lőszemie nem tartatik, ennél fogva a lőszemie napok a következőleg állapítatnak meg: jun. 27. Elep, Czuczsa a Kadarcsnán. Jun. 28. III. kerület a Baromvásártéren. Jun. 29. Ondód, Fái, Vedres, Percz dülök az ondódi II. sz. iskolánál. Jun. 30. Köcskés, a Pragódróknél, Hortobágy a hortobágyi csárdánál és a Mátá mezei ménes a helyszínen. Julius 1. A szatmártelki ménes a helyszínen és a hármási ménes a helyszínen. Jul. 2. Szászteleki ménes a helyszínen. Jul. 3. Faluvéghalmi ménes a helyszínen. Jul. 4. Halasközi ménes a helyszínen, pentezugi ménes a helyszínen. Julius 5. Sárosi ménes a helyszínen, tornayidombi ménes a helyszínen és csődréménés a helyszínen. Jul. 6. A két Ohat a helyszínen.

— **Menekültek elhelyezése.** A megszállott, mosi már a rankerőszakolt béke aláírásával előnk ideiglenesen elszakított területekről menekült és kiutasított köztisztviselő családoknak, elsősorban is a vagonlakóknak sürgős elhelyezése érdekében **Hubert Ottó** kormánybiztos főispán értekezletet hívott össze kedden délelőtt 11 órára a városháza kis tanácstermébe. Az értekezleten képviselve volt a vármegye, a debreceni lakáshivatal, a városi tanács, a menekültügyi hivatal kirendeltsége, a körletparancsnokság építési osztálya, a városi mérnöki hivatal. Az alispán közölte, hogy Hajdumegye területén hány menekült család helyezhető el; ezt már közölte az országos menekültügyi hivattal. Tudomásul vették. Legsürgősebb a 24 vagonban lakó 16 családnak (63 lelek) rendszeres lakásban való elhelyezése. A lakáshivatal ezek közül már 5 családnak utalt ki lakást. Az értekezlet beható tárgyalás után úgy határozott, hogy a vallás és közoktatásügyi kormányt táviratilag megkeresi: engedje át az egyetem felvételi épületét ideiglenesen a menekültek részére. **Hubert Ottó** főispán azonnal elküldte a távirati megkeresést a miniszternek. A városban megüresedő összes lakások a menekült köztisztviselők részére fognak igénybe vétetni. Szükséglakások céljaira átalakítható a Salvátor telep felvételi épülete is, ami körülbelül 600,000 koronába kerül. Erre azonban még nincs fedezet.

— **Move közlemények.** 1. A Move helybeli főosztályának football szakosztálya f. hó 11-én pénteken délelőtt 11 órakor a Péterfia laktnyában alakuló gyűlést tart. — 2. F. hó 6-án a Debrecen-hajdúvármegyei főosztálynak nem hivatásos tisztek csoportja megalakult. Megválasztottak: alelnökké Haendel Vilmos dr. egyet. tanár, csoportvezetővé Olchváry László dr. ügyvéd, helyettes csoportvezetővé Bessenyei Lajos dr. főgimn. tanár, tanácsstagokká Zivuska Jenő dr. és Kőlcsey Sándor dr. ügyvéd. — 3. A főosztály ügyészeivé megválasztottak: tunyogi Szűcs Géza dr. ügyvéd és Komlóssy Imre dr. ügyvéd. — 4. Felvételi iroda Sas-utca 4. II/2. Felvételi d. e. 9 ó. d. u. 1 óráig. Kötelessége minden jó keresztény magyar embernek a Move (Magyar országos védező egyesület) tagjai sorába lépni. A titkár.

— **Dohánytermelők figyelmébe.** Értesítem a törvényhatóság területén levő dohánytermelőket, hogy a helybeli dohánybevalló hivatal átírata értelmében a szegedi kenderfonó gyár kilogrammonkénti 30 koronás árban dohánykötő zsineget rendelkezésükre bocsát. — Ezirányu megrendelések a pontos vasuti állomás megjelölése mellett utánvéttel és a rendelői terhére és költségére a lehető legrövidebb idő alatt közvetlenül a kenderfonógyár rt. Szeged, London-körut címére eszközözendők; a pénz előzetes beküldése a szállítási költségek illuzórius volta miatt mellőzendő. Polgármester.

— **Nem engedélyezett hirdetési táblák.** Steiner József házasságközvetítő folyamodott a városhoz, hogy engedje meg neki 4 hirdetési tábla felállítását a forgalmasabb pontokon, melyekre a saját irodája hirdetéseit függeszté. A városi tanács elutasította, miután módja van hirdetéseit a lapokban is közölni.

— **Ki akar cipőt?** A közhivatalok csoportjai felkéretnek, hogy a cipőkre igényt tartó tagok névsorát a családtagok számával együtt sürgősen közöljék, mert a későn érkezők névsorai figyelembe vehetők nem lesznek.

— **Katonai nyugdíjasok figyelmébe!** Felhivatnak mindazon legénységi állományú egyének nyugdíjas özvegyei, kiknek nyugdíjuk folyósítása már több hónapja szünetel; illetve mindazok, kik nyugdíjra való fölvetel végett okmányaikat 1919. évi december 31-ig adták be a népjóléti hivatalhoz, de nyugdíjukat még nem kapták meg, hogy legutolsó csekkszelvényükkel junius 15-ig a hadsegély ügyosztálynál (Miklós u. 23) hivatalos órák alatt (hétfő, szerda, péntek) d. e. 8—12 óráig jelentkezzenek. Jelentkezni tartoznak még mindazon nyugdíjas özvegyek is, kik időközben férjhez mentek, vagy gyermekük, aki után nevelési járulékot kaptak, elhalt, vagy a leány 14, a fiu pedig 16 életévét betöltötte.

— **Mibe kerül a követválasztás?** A junius 13-ára kitűzött nemzetgyűlési választások előkészületeiről **Csobán** Endre főlevéltáros jelentést tett a városi tanácsnak és 60,000 korona kiutalását kérte. Szükség van 42 fülkére, 42 szavazatszedő urnára, melyeket sürgősen elkészíteni. A városi tanács az előzetes kiutalt. A választás napjára 42 irnokot és 42 személyazonossági tanut rendelt ki a tanács.

— **A megkerült 100 000 korona.** A budapesti ügyészség értesítette a várost, hogy a kommunista direktorium által a város házipénztárából elvitt 100,000 korona a pénztárczai központnál letétben van. Együttal közölte, hogy Török Gábort szabadlábra helyezték, ellenben Vági István Váccon van őrizet alatt, mert ellene izgatás miatt eljárás van folyamatban. Hát a debreceni dolgokért nem fogják felelősségre vonni Debreczenben a direktorium tagjait? Hiszen a bűncselekmények egész halmozatát Debreczenben követték el.

— **Maximális árak hatályon kívül helyezése.** Vettük az alábbi, hivatalos értesítést: A marhahusra, borjúhúsra, növendékmarhahusra, juhúsra, bárányhúsra április elsején megállapított maximális árakat a vonatkozó közérlemezési miniszteri rendelet alapján junius 10-től kezdődőleg hatályon kívül helyezem, ugyanakkor a száraz babra, borsóra, lencsére, továbbá a marharépára, cukorrépára, szálás takarmányokra, tojásra, ecelre és burgonyára megállapított maximális árakat is. Debrecen, 1920. junius hó 8. **Zöld József** tb. tanácsnok. Hogy micsoda árfelszökkenéseknek lesz az alapja ez az intézkedés, előre látjuk. De azt már tudjuk, hogy a debreceni mészáros társaság tagjai (csupa zsidók!) az emelt árakon egyszerre mérni fogják a húst. A vágómarhák már megvannak; azokat jól előre megvásárolták. Hogy mikor és milyen árakon, az is ki fog derülni a vállalatnál. E rendelkezéssel megint **milliókat** fognak bezsebelni a lelketlen üzérek, akik eddig bűjtölték a szerencsétlen közönséget.

— **Rendőri hírek.** *Betörték a Bosznay-féle üzletbe.* A rendőrség erélyes nyomozást indított ismeretlen tettesek ellen, akik vasárnap éjjel betörték **B o s z n a y** István Kossuth utcai üzletébe az udvar felőli részen és onnan több mint egy fél millió korona értékű női köntös és szövött árut loptak el. Valószínűleg többen lehettek, hogy ily nagymennyiségű árut minden észrevétel nélkül el tudtak vinni. — *Öngyilkos kéményseprő segéd.* **Bazsek** Lajos 30 éves kéményseprő segéd eddig ismeretlen okból felvágta ereit és marólugot ivott. Segíteni már nem lehetett rajta, mert kórházba szállítása után a nagy külső és belső sérülések következtében 1 óra múlva meghalt.

— **Pálóczi Horváth Barnabás** festőművész iskoláját Nagyerdő 3. sz. villájába helyezte. Rendeléseket s tanítványokat még elfogad. Berátások és rendelések naponta eszközölte.

— **Uj! Hatóságilag engedélyezett** nyakkendőjavító műhely csak **Péte** fia-u. 53.

Kun vármegye

Kun vármegyét akarnak alakítani a nagy területű Jásznagykun-Szolnok megye egyrészéből, Karcag székhellyel. A mozgalom élén a karcagi polgármester áll, aki a választókerületnek képviselőjelöltje.

KIS HIREK

A bolgárok is nagy tüntető menetekkel tiltakoznak a rájuk is igazságtalan békeszerződés ellen. Macedonia, Trácia és Dobruzsza képviselői gyászfátyollal bevont zászlók alatt vettek részt a menetben.

A franciák körében éppen a legmértékadóbb helyen, mindinkább megértéssel nézik a magyarság helyzetét. Még a cseh-barát Paris Midi című lap is örömmel ujságolja, hogy állítólag már is fontos gazdasági egyezmény jött létre Magyarország és Franciaország között. Az egyezmény célja az, hogy Budapestnek kimagasló gazdasági helyzetet juttasson Közép-Európában.

Jugoszláviában az állam teljes felbomlásától, vagy forradalomtól tartanak. A horvátok elnyomatva érzik magukat a szerbektől s szívesen keresnek ismét a kapcsolatot a magyarsággal.

Összevesznek a koncon az oláhok és csehek. Mindegyik történeti jogon vindikálja magának Máramarost. Nemsokára ki fogja józanítani őket a jogos gazda, amikor megint magyar zászló fog lengeni a bérceken.

Panamázott az oláh főispán Szatmáron. Csekély 100 milliós üzletet csinált Borbul Illés Károly, testvériesen osztóván rokonaival a zsákmányon. Láthatja az antánt, mire vezet, ha a balkáni erkölcsöket akarja meghonosítani a történelmi Magyarország földjén. Nemsokáig panamázhatnak itten már.

A Szepesség derék lakói nem hódolnak be a cseheknek, mint az erdélyi szászok a rumunoknak. Erősen és nyíltan ragaszkodnak a magyar állameszméhez. Hiába az erőszak, hiába a csábítás.

A nagyváradi püspököt: gr Széchenyi Miklóst meghívták az oláh hatóságok a Nagyvárad oláh „elfoglalása” évfordulóján rendezett nagy ünnepségre. A püspök a meghívót felbontatán visszaküldte. Azután utlevelet kért dunántuli birtokára. Hisszük, hogy rövid időn belül már utlevél nélkül mehet vissza váradi hivei közé.

A dunántuli egyházkerület új főgondnoka

Budapest, junius 8. (Nemzeti St. tel. jel.) A dunántuli református egyházkerület gr **T i s z a** István halálával megüresedett főgondnoki méltósága mindezideig betöltetlen. Az egyházkerületben legutóbbi mozgalom indult meg, hogy a református egyház legtekintélyesebb főgondnoki méltósága mielőbb betöltesse. — Az egyházkerület nagyváradi **S z a b ó** István közérlemezési minisztert szemelte ki főgondnoknak, aki kijelentette, hogy hajlandó elvállalni a dicsőséges méltóságot.

Bécs se állja a zsidót

Bécs, junius 8. (N. St. t. j.) Vasárnap délután az *Imperial* szálló előtt nagy tömeg verődött össze és hangosan tüntetett a zsidók ellen. A sokaság közé rendbontók keveredtek, akik csitították és szétoszlásra szólították fel őket. A tüntetők felismerték jellegzetes orrukról a „rendcsinálókat” és elkecseregett dühvel támadtak ellenük. A tömeg az *Imperial* szállótól a *Ringstrasséra* vonult, ahol a zsidó kinézésű járó-kelőköt martámadta és véresre verte. *Kandschák* keresztényen-szociálistá pártvezér beszédet intézett a tömeghez, amely még jobban felingerlődött és a parlament elé akart vonulni. A tüntetők és a rendőrség között véres összettközésre került a sor.

Bulgár jegyzék az ántántéhez

Szófia, június 8. (Nemzeti St. telefon jel.) A legutóbbi zavarok következtében a parasztpárt kezébe vette a hatalmat. — A parasztek egyelőre nem gondolnak a diktatura megvalósítására.

Szófia, jun. 8. A bulgár kormány jegyzetet intézett a szövetséges hatalmakhoz, melyben tiltakozik Trácia elszakítása ellen.

A párisi magyar követség

Budapest, június 8. (Nemz. St. tel. jel.) A békeszerződés aláírása után Praznovszky Iván dr. rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter Párisban maradt, mint az új párisi magyar követség vezetője. Melléje osztották be Návay Aladár dr. l. oszt. követségi tanácsost, mint a kereskedelmi iroda igazgatóját.

Színház

Következő: ZIVUSKA JENŐ dr.

VIGSZINHÁZ:

Szerdán: Farsang tündére, operett.
Csütörtök: Farsang tündére, operett.
Péntek: Magnás Miska, operett.
Szombat: Csárdáskirálynő, operett.
Vasárnap délután: Citromomorság, színmű.
Vasárnap este: Farsang tündére, operett.

* A Máv. műhelyi „Egyetemes” Dal- és Zeneegylet színjátszótársasága olyan magas színvonalú előadást produkált vasárnap és hétfőn a Csokonai-színházban, amelyért a legnagyobb elismerés, szeretet és köszönet illeti. Az iglói diákokat és a Gyimesi vadvirágot hozták színre, és nem túlzás, ha azt mondjuk, hogy bámulatba ejtettek bennünket. Főszereplők és mellékalakok egyaránt annyi intelligenciát, színpadi otthonosságot, összetanultságot tanúsítottak, amennyi bármely elsőrendű hivatalos színtársulatnak becsületére válnék. Táncaik, énekük is kifogástalanul művésziek. Semhol semmi kisiklás, stylustalanság, izlést, vagy hatást rontó szó, vagy mozdulat.

A főbb szerepeket Gombos Jolán, Tanner Vilma, Földesi Lajos, Osváth Gyula, Szvillik Ferenc, Vadkerty Endre, Ferkó Gyula, Ankló Lajos, Magyar György, Gerő Máttyás, Schorr Ferenc, Németh József alakították, és hogy a többi 20—25 nevet névszerint fel nem soroltuk, ez csakis szük terünknek tulajdonítandó, mert kivétel nélkül minden egyes szereplőt a legnagyobb elismerés illet. A rendezést Szvillik Ferenc nagy gondnal és műérzékkel oldotta meg.

Az előadást Prologus vezette be, melyet Szilágyi Imre dr. írt és Ferkó Gyula nagy hatással mondott el. E szép költeményt, mely nemcsak formájával hat, hanem belső tartalmával ragad meg, lapunk vezető helyén közöljük. A két estély gyönyörű, lelkes közönség előtt zajlott le, mely kifogyhatatlan tapsokkal és méltó elismeréssel hálálta meg a munkásság nagyszerű művészi vállalkozását. A nézők közt jelen volt Hegedűs Pál tábornok kíséretével, valamint Szomjas Gusztáv vármegyei kormánybiztos, ugyancsak a városi notabilitások és a tisztikar tagjai nagyszámmal.

Elgondoltuk, hogy az az embercsoport, mely az értelmiségnek ilyen fokán áll, mely a művészi szépnak hódolatára ily mohó szeretettel, megértő érnel kész és képes: az nagy érték, melynek meg kell becsülnie magát, s melyet meg kell becsülniök másoknak. Annak lehettek hibái, tévedései, de bizonyos, hogy megvannak azok az erényei is, melyek képesítik arra, hogy a józan társadalom szellem-erkölcsi vérkeringésébe belekapcsolódva a szerves egésznek jelentős értékű kiegészítő része legyen.

Színházi és mozgósínházi irodák jelentése.

Farsang tündére. Kálmán Imre operett-újdoncsága ma, holnap és vasárnap kerül színre a Vigszínházban. A tegnapi siker után itélve, a szép zenéjü és mulatságos librettóval bíró operett előreláthatólag több előadást fog megérni.

Kálmán Illés tenorista ma utoljára énekel az Apollóban „Az utolsó felvonás” című művészdramában.

Judex III. A halott kéz című harmadik részt mutatja be ma az Uránia. Jegyelővétel.

* A Szibériában sanylődő hadifoglyaink hazaszállítására fordítja az „Aranyzópad”, a

ma, szerda esti bevételének tiszta jövedelmét, Minden jegy ára főzelebb hozza hozzánk Szibériában szenvedő testvéreinket.

Törvénykezés

Kommuni-ta perek. A törvényszék 5 ös tanácsa tegnap ítéltékett Hatvani Sándor és Bodnár Imre ügyében, akik a vörös világban vezetőszerepet töltöttek be. A tárgyaláson hangoztatták a vádlottak ártatlanságukat. Amit tettek a polgárság érdekében tették. A perbeszéd után 1 órákor hozta meg ítéletét a bíróság, amely Bodnár Imrét fementette, Hatvani Sándort azonban hűnösnek mondta ki személyes szabadság megsértése, hatóság elleni erőszakért és 3 évi börtönrre és 400 kor. pénzbüntetésre ítélte.

Értesítés!

A Debreczeni Keresztyén és Kisgazda- és Földmivességi értesíti a párthoz tartozó választópolgárokat és polgárnőket, hogy a választás körül felmerülő minden olyan ügyben, mi a választók előtt kétesnek látszik, vagy melyen eligazodni nem tud, a legnagyobb készséggel ad mindenféle felvilágosítást a párti titkári hivatala Piac-u. 7-ik sz. a. helyiségében.

A párt elnöksége.

Felhívás!

Felhívjuk a női szabó mestereket, hogy szerdán délután 6 órákor az ipartestület kis tanácsstermében tartandó szakosztályi ülésen megjelenni sziveskedjenek. Tárgy: Előjárásági rendes és póttag jelölés.

ÉBREDŐK!!

Ne aludjatok, hanem a választás napján beosztásra jelentkeztek Király-u. 5. sz. Ker. Nemz. Egyes. pártja.

A TISZTVISELŐTELEP ÉS TÓCOSKERTI

női és férfi választók részére a két kert közötti téren ma szerdán délután 6 órai kezdettel a Ker. Nemzeti Egyesülés pártja ülést tart.

A ker. nemzeti egyesülés pártjának II. kerületi felkéri azon férfiakat, akik a párt érdekében a választás alatt közreműködni óhajtanak, hogy mielőbb jelentkezzenek a Király-u. 5. sz. a. pártirodában.

A Tisztviselőtelep és Tócoskert választói részére a Keresztyén Nemzeti Egyesülés pártja a két kert közötti téren szerdán délután 6 órákor gyűlést tart. Beszélnek: Dr. Pröhle Vilmos képviselőjelölt, Stadler Nándor budapesti külpött, Boér Károly ref. vallástanár és Zeman Zoltán.

APOLLO	URANIA
Szerda	Szerdától vasárnapig
Az utolsó felvonás	JUDEX III.
Dráma a színevilágból 4 felv. Ének kísérettel	Harmadik rész:
Kálmán Illés tenorista 3 dall. csekel Carmen és Bajazzo operákból.	A halott kéz.
Előadások 7 és 9-kor.	Filmregény 4 felvonás. Főszereplő: René Crosste
	Előadások 7 és 9-kor.

Kiadja:

MAGYAR NEMZETI KÖNYV- ÉS LAP- KIADÓVALLALAT RÉSZVEVŐTÁRS.

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debrecen, Ferenc József-ut. 59.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Pezsőgőz
üvegeket vesz a „Török” pezsőgőgyár.

Képek.
gáz és villanylámpák eladó. Megtekinthető adéltől órákban. Kossuth-utca 69.

Előkelelő

vidéki keresztyén uriházhoz jó főzőnő keresztyén, aki a háztartásban teendőket is ellátja. Csakis nagyon komoly, szerény, hosszabb működési bizonyítványokkal rendelkező középkorú nők pályázzanak. Külön szoba és kellő segédszemélyzet áll segítségére. Leveleket a lap kiadóhivatalához 98 számra kerünk.

Debreczeni

Gazdák Bankja részvénytársaság, Kossuth-u. 17. Kölcsonóket folyósít házakra, földekre és értékpapírokra. Betéteket elfogad, a betétek után kamatot ad. Értékpapírokat vásárol és elad. Elfogad értékeket megőrzés céljából és bérbe ad (safe deposit) páncél rekeszeket. Takarékpénztár és bankügyletek minden ágazatával foglalkozik. Feleknek minden pénzügyi műveletnél rendelkezésre áll.

Romlóit

tegerít a gabonagyűjtés országos kormánybiztoságának engedélyével vesz a Haltenyésző részvénytársaság Egyháztér 6. sz.

Hirdetmény

A hajduböszörményi kir. járásbírószék közöli, hogy Sipoš Márton és Sipoš Klára férj. Kapusi Miklósné hajduböszörményi lakosok részéről a 28000/919. I. M. rendelet alapján előterjesztett kérelem folytán néhai Sipoš Gábor és neje Sipoš Gáborné szül. Somosi Sára szülöktől 1877. évben szül. és mint közember 1914. év július 28-án a debreczeni 3. honvéd gyalogezredhez bevonult és dr. Széll Gábor századparancsnok állítása szerint a szerb harc-téren 1914. szeptember hó 9-én elesett Sipoš Gábor hajduböszörményi volt lakos halottnak nyilvánítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az eltűnt részére ügygondnokul Dr. Uzonyi György hböszörményi ügyvédet rendelte ki.

Felhívja a kir. járásbírószék az eltűnt és mindenkit, hogy abban az esetben, ha az eltűnt életbenlétéről, tartózkodási helyéről, halálának vagy eltűnésének körülményeiről és a holtaknyilvántás szempontjából fontos egyéb körülményről, így különösen arról lenne tudomása, hogy az eltűnt a fentebb jelzett időtől még életben volt, ezt a hirdetménynek a bíróságnál történt kifüggesztésétől számított 60 nap alatt jelentse be a járásbírószéknek, mert ellenkező esetben a bíróság az egyébként kiderített tények alapján fog a holtaknyilvántás kérdésében határozni.

Hajduböszörmény, 1920. évi május hó 12-én.

Korondy sk. bíró.

Koros Sándor
férfi-szabó Haztelekben Piac-u. 69.
Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

FORGÁCS I.
MŰRÁSA, Bádagos-utca.

Karlsbadi só

üvegekben, kristályos és törött minőségben megérkezett

KAPHATÓ

Rontsek Gézánál, Kossuth-utca.

Tűzifát

minden mennyiségben házhoz szállítok ölenként és aprítva métermázsánként
Polyánszky Orest tűzifa kereskedő
Mihály-u. végén, Szoboszlói-ut. I. és Piac-u. 58.
Ugyanott faszén is kapható.

A szabolicsvármegyei „ERZSÉBET” kórházban Nyiregyháza több **ápolónő** és egyes **ügyes szakácsnő** fevetetik.